

GUNNAR HØYDALEN OG OLE HØILAND

Denne historien er knyttet til Høydalen i Landsmarka (nabo nord for Høydalen i Kilebygda) og er gjengitt fra Hollaboka v/ Ytterbø

Da den kjente mestertjuven, Ole Høiland, farta om på de forskjellige kanter av landet, kom han også til å treffe Gunnar Høydalen på ferdene sine. Om Ole Høiland gav seg til kjenne for Gunnar skal være usagt, det er likevel sikkert at han slo seg til ro hos ham i noen dager. En mann som kom til huset fikk tilfeldigvis et glimt av ham. Han forment seg på at det kunne ikke være noen annen enn Ole Høiland, da han passa så akkurat til omtalen. Nyheten om dette kom straks i omløp og den gikk hurtig, og ble større og breiere etterhvert. Og ryktet visste også å fortelle, at fra de dager mangla aldri Gunnar penger.

Det varte heller ikke lenge før Gunnar ble ansett som en medheler av Høiland i folkets øyne. Alt dette førte til at han ble satt under skarp utkikk av rettens håndhevere. Av og til kom de i hjemmet til Gunnar for å visitere, men når de kom fant de hverken Ole Høiland ener noe anna som kunne tyde på at han stod i kontakt med tjuven. De måtte alltid vende om, skuffa og med uforretta sak, men likevel med en indre følelse av at de skulle nok knipe ham.

Det gikk ei lang tid, uten at de kunne se noe mistenkelig fra den kanten. Det så ut som at de mange og gamle ryktene skulle forsvinne heilt. Men til alt uhell fikk lensmannen i bygda en dag melding om at Ole Høiland var sett på Høydalen igjen. Lensmannen og et par andre karer for fluksens avsted, Mens de nærma seg Høydalen utpå dagen og snart var framme ved huset, hadde nok Gunnar, som stadig speida etter om han kunne se ubudne gjester, merka seg at disse karene kom. I en fart ble det gjort det som kunne gjøres for å lede all mistanke vekk. Mennene kom hurtig inn og stirra rundt, men der var ingen annen å se enn Gunnar, som stod borti en krok ved vinduet. «Hvor har du Høiland?» spurte en av karene. «Høiland, hvor jeg har Høiland, hva meiner ... ?» Men innen Gunnar var kommen til ende, skreik en av mennene i det han pekte bort i grua: «Å, jo, her viser seg nok tegn etter den vi søker.» Og ganske riktig, på grua lå en haug av forkulla levninger etter papir som nettopp var brent, som hadde samme størrelse som statspapir, som ble innløst i sølv og gull.

Det ble foretatt den grundigsre undersøkelse. Kjeller, loft og alle rom ble gått over og gjennomsnusa, men Høiland fant de ikke. De mente at han måtte ha sprunge opp på loftet og bana seg veg ut gjennom en glugg. Gunnar ble arrestert og satt i arrestforvaring inntil videre hos lensmann Poppe på Bø i Helgja.

Gunnar trivdes ikke i arresten. Han var ikke vant med slikt enformig liv, og lengta sikkert tilbake til den sunne og friske fjellufta. Lengselen ble etterhvert så sterk at han stakk seg vekk fra arresthybelen en dag. Han ville tilbake til Høydalen. Dit kom han også, men til sin store sorg fant han døra låst og forseгла. Han flakka så omkring i skogen ei tid, uten ly og uten noe større

føde. Tålmodigheta svikta og under disse fortvila forholda, braut han seglet en dag og fikk døra opp og tok boligen sin i bruk. Men Adam skulle ikke være lenge i paradiset. Lensmannen innfant seg snart og tok ham med og putta ham påny i arresten og nå under strengere bevoktning.

Han ble satt under tiltale for heleri med Høiland, rømning fra arresten og brott på seglet. Han fikk sin dom og måtte sone straff i lengre tid for forseelsen sin.

Det gikk mange år siden den tid og Gunnar var blitt en gammel mann. Mange av Gunnars jevnaldrende som så og kjente til det bevega livet hans, hadde forlengst forlatt denne verden, men Gunnar levde enda - bøyd og gråna som han var blitt a v de mange år og meget motgang.

Det var kommet en ny prest til Holla soknekall. Det var den folkekjære taleren I. M. Wefring. Han skulle holde en bibellesning på Heggland i Landsmarka og det kom mange som ville høre på ham. Ja sjøl Gunnar Høydalen møtte opp, han ville også gjerne høre forkynnelsen av denne mannen. Etter at møtet var slutt gikk Gunnar fram og hilste på presten. «Nå hva er du for mann?» spurte Wefring. «Jeg? - jeg er Gunnar Høydalen. Jeg har skoti tresenstyve bjørnar.» «Men det var da meget det du», innrømte Wefring. «Ja, og så har jeg dengt presten Bremen», tilføyde han, idet han retta seg opp med et smil. «Hm, hm», sa Wefring og snudde ryggen til ham.

At Gunnar hadde lagt ned et antall av 60 bjørner, syntes han nok han kunne være kry av, men han fant det nok ikke mindre dådrikt at han hadde dengt presten Bremer.

De siste åra sine levde Gunnar på Røysland i Landsmarka, hos ei datter som var gift dit. Her døde han den 4. april 1883 i den høge alder av 94 år.